

Hollolan kunta, elinvoimavaliokunta

kirjaamo@hollola.fi

Viite: Lausuntopyyntö 27.5.2021

Asia: Sorvasen alueen asemakaava, luonnos

Hollolan kunta on laatimassa Sorvasen alueelle, Vesijärven rantaa reunustavan metsäisen mäen ja Kukkilan pientaloalueen väliselle alueelle asemakaavaa. Pyrkimyksenä on osoittaa alueelle lisää omakotitontteja.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo, arkeologia ja rakennuskulttuuri esittää 25.5.2021 päivätystä Asemakaavan selostuksesta ja luonnosvaihtoehdoista lausuntonaan seuraavan.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella/sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee kaksi muinaisjäännöskohdetta, Sorvasen rökkiöalue (muinaisjäännösrekisterin tunnus Sorvanen, numero 1000024300) ja Kukkilan historiallisen ajan kylätontti (muinaisjäännösrekisterin tunnus Kukkiila, numero 1000024019). Museo edellytti 1.12.2020 antamassaan lausunnossa suunnittelualueen pelto-osuuden inventointia/maastotarkastusta, jonka museo suoritti virkatyönään toukokuussa 2020 (raportti toimitettu kunnalle). Peltoalueelta ei löydetty viitteitä muinaismuistolain (295/1963) suojaamista kiinteistä muinaisjäännöksistä. Edellä esitetyn perusteella museo toteaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta seuraavaa.

Kaavaluonnosvaihtoehto 1. Suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan tarkastetulla peltoalueella. Esteitä kaavahankkeen toteuttamiselle ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Kaavavaihtoehdot 2 ja 3. Molemmat vaihtoehdot sijaitsevat osittain muinaismuistolain suojaaman muinaisjäännöskohteen (Sorvanen 1000024300) alueella. Museo edellyttää niiltä osin kuin kaavalueet sijaitsevat muinaisjäännösalueella, rökkiöiden kartoittamista, dokumentoimista ja tältä pohjalta tarvittaessa suoritettavaa rökkiöiden kaivaustutkimusta ennen kuin ko. alueet voidaan vapauttaa rakentamiselle. Jos hankkeessa päädytään kaavavaihtoehtoon 2 tai 3, museo pyytää Hollolan kuntaa ottamaan mahdollisimman pian yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon kajoamislupaneuvottelujen järjestämiseksi. Koska kyseessä on yleinen/suurehko hanke, vastaa kaavahankkeen toteuttaja tutkimuskustannuksista.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualueen maisemalliset arvot liittyvät viljelysmaisemalle ominaisten mäenkumpareiden ja laaksojen luomaan vaihteluun ja pitkiin avoimiin näkyisiin (Päijät-Hämeen maisemaselvitys 2006, Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014). Havainnekuviissa ja kaavaselostuksessa esitetty rakentaminen rajautuu rinnemetsään, mikä on maisemallisesti luonteva valinta. Alueelle ominaista rinnemetsään rajautuvaa peltoaukeaa säilyy kaavoitettavan alueen lounaispuolella. Kaikissa vaihtoehdoissa katkeaa maisema-alueelle tyypillisten peltoaukioiden pitkä näkymä. Avoimien näkymien jatkuvuutta edistäisi maisemallinen yhteys Tohkasen kaavassa rakentamattomaksi jätettyyn peltoaukioon. Reunimmaisena, lähivirkistysalueeseen rajautuvan tontin poistaminen Ala-Tohkasantien varresta voisi edesauttaa näkymän säilymistä, mitä museo esittää tutkittavaksi. Museolla ei ole rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta muuta huomautettavaa kaavaluonnokseen.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Hannu Takala
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus